

Schoolondersteuningsprofiel VariO-Onderwijsgroep 2024-2029

**Omdat elk talent de kans moet krijgen,
zo gewoon als mogelijk en aangepast waar nodig.**

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Zorg voor de leerling binnen VariO-Onderwijsgroep.....	3
1.3 Doel passend onderwijs.....	4
2. Beleid	5
2.1 Algemeen zorgbeleid	5
2.2 Specifiek zorgbeleid.....	5
2.3 Deskundigheidsbevordering.....	9
3. Zorgstructuur	10
3.1 Aanmelding en toelating.....	10
3.2 Mentor	10
3.3 Zorgcoördinator	10
3.4 Leerlingbegeleider en RH-coördinator	11
3.5 Taalarrangementen.....	11
3.6 (Zorg)overleggen.....	11
3.7 Zorgaanbod.....	12
3.8 Toeleiding zwaardere ondersteuning.....	14
4. Procedures	15
4.1 Screening en diagnostiek.....	15
4.2 Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP).....	16
4.3 Verwijzing.....	16
4.4 Leerlinggegevens	16
4.5 Communicatie.....	17

1. Inleiding

1.1 Inleiding

VariO vormt het bevoegd gezag over: de Bonifatius mavo, Caleido, X-tuur, Zuyderzee Lyceum Emmeloord, Zuyderzee Lyceum en Tienerschool Lemmer. Onze scholen zijn gehuisvest in Emmeloord en Lemmer.

Vanuit de verschillende locaties bieden wij de leerlingen een maatwerkgerichte en veilige leeromgeving en ondersteunen hen bij het eigen leerproces. Hierbij wordt gekeken naar de talenten van onze leerlingen en wat de omgeving van hen vraagt. Voor nu en in de toekomst. We hebben oog voor al onze leerlingen en bieden hen inclusief onderwijs.

We gaan ervan uit dat ieder mens over bijzondere talenten beschikt en zien het daarbij als onze opdracht om leerlingen te ondersteunen bij de ontwikkeling daarvan. Juist bij die leerlingen bij wie het iets meer moeite kost om hun talenten tot bloei te laten komen, geloven we dat we als school een belangrijke rol kunnen spelen. We geloven dat elke leerling door een passend onderwijsaanbod gestimuleerd wordt. Zo groeien talenten en wordt het zelfvertrouwen versterkt.

VariO-Onderwijsgroep maakt deel uit van het samenwerkingsverband Stichting Aandacht+. In samenwerking met alle betrokken scholen heeft Aandacht+ een ondersteuningsplan opgesteld (zie: www.aandachtplus.com). In het ondersteuningsplan staat beschreven aan welke basisondersteuning iedere school binnen het samenwerkingsverband moet voldoen.

Dit document beschrijft de basis van de zorg en leerling ondersteuning op de verschillende locaties van VariO-Onderwijsgroep en op welke manier VariO-Onderwijsgroep tracht te voldoen aan de basisondersteuning en daarmee (indirect) een bijdrage levert aan het realiseren van passend onderwijs. Dit document fungeert als communicatiemiddel naar alle betrokkenen en dient tevens als vertrekpunt voor de monitoring en evaluatie van de interne zorgstructuur.

1.2 Zorg voor de leerling binnen VariO-Onderwijsgroep

VariO-Onderwijsgroep streeft naar een veilig en positief leerklimaat met extra ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die daar behoefte aan hebben. Sinds de invoering van de wet "Passend Onderwijs" op 1 augustus 2014 zijn er meer leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte ingestroomd. Dit vraagt om een optimaal georganiseerde zorg. Zorg is een geïntegreerd onderdeel van het onderwijs. Er bestaat samenhang tussen het pedagogisch en didactisch klimaat waarin het onderwijsproces vorm krijgt en de leerlingenzorg die leerlingen optimale keuzes biedt. Leerlingenzorg is essentieel voor het onderwijsleerproces, om de affectieve en sociaal-emotionele vaardigheden van de leerlingen te vergroten. Zorg is een taak van alle medewerkers in de school. Kenmerken hiervan zijn voordoen, aanspreken, signaleren, corrigeren en handelend optreden. Zorg is de hele dag in school aanwezig en niet gekoppeld aan het moment. Zorg is primair preventief van karakter. Een belangrijk doel is het creëren van een positief en veilig schoolklimaat voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) en medewerkers. Daardoor kunnen veel problemen worden voorkomen.

Zorg is secundair curatief. Als zich problemen voordoen, dienen deze snel gesignaleerd en aangepakt te worden.

De mentor is in eerste instantie verantwoordelijk voor het aanpakken van gesignaleerde problemen, daarbij kan er een beroep worden gedaan op de zorgcoördinator. Deze maakt indien nodig gebruik van het intern en extern zorgaanbod. In hoofdstuk 3 wordt dit onderwerp nader uitgewerkt.

1.3 Doel passend onderwijs

Doel van de zorg binnen Vario-Onderwijsgroep is passend onderwijs realiseren voor onze leerlingen. Alle kinderen verdienen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Onderwijs dat leerlingen uitdaagt, dat uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met hun uitdagingen en onderwijsbehoeften. Beknopt worden onder andere de volgende acties bij VariO-Onderwijsgroep gedaan om passend onderwijs voor onze leerlingen te realiseren:

- De school heeft een uitgebreid zorgaanbod voor leerlingen met leer- en gedragsproblemen en Gezondheids- en welzijnsproblemen. Bij meervoudige en/of complexe problematiek wordt (indien nodig) deskundigheid gevraagd vanuit het samenwerkingsverband of doorverwezen naar derden.
- De leerlingenpopulatie wordt in kaart gebracht om ons aanbod af te stemmen op de populatie en om beredeneerde keuzes te kunnen maken op het gebied van de leerlingenzorg.
- Medewerkers zijn alert wat betreft het signaleren van zorgleerlingen.
- Medewerkers krijgen voorlichting over de verschillende leer- en gedragsproblemen, krijgen handelingsadviezen aangereikt en bieden deze zorg.
- Er is afstemming tussen het interne zorgaanbod van VariO-Onderwijsgroep en externe instanties.
- Medewerkers zijn op de hoogte van relevante informatie betreffende zorgleerlingen.
- Binnen VariO-Onderwijsgroep heerst duidelijkheid over de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende medewerkers.

2. Beleid

VariO-Onderwijsgroep heeft een algemeen en een specifiek zorgbeleid om tegemoet te kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling. In dit hoofdstuk zal dit worden uitgewerkt.

2.1 Algemeen zorgbeleid

Een optimaal georganiseerde zorgstructuur bij VariO-Onderwijsgroep is onontbeerlijk om de leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte tijdig en adequaat hulp te bieden.

De volgende zaken vallen onder het algemeen zorgbeleid van onze school:

- Mentoren, docenten en onderwijsondersteuners hebben zich geschoold en zijn competent in de signalering van en de omgang met leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben.
- Leerlinggegevens omtrent zorg worden systematisch gedigitaliseerd in leerlingvolgsysteem Magister.
- (Zorg)leerlingen worden tussen alle leerjaren warm overgedragen.
- De leerlingbesprekingen en rapportvergaderingen zijn geïmplementeerd in de gehele sector.
- Mentoren begeleiden leerlingen volgens gemeenschappelijke uitgangspunten.
- Er wordt gewerkt middels de M@ZL-methodiek om leerlingen met (verhoogd) ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden.

2.2 Specifiek zorgbeleid

Naast een algemeen zorgbeleid is er ook een specifiek zorgbeleid. Specifieke zorg is bedoeld voor de leerlingen met specifieke ondersteunings-/onderwijsbehoeften. In deze paragraaf wordt beschreven welke specifieke zorg geboden wordt aan een aantal categorieën van leerlingen met deze specifieke ondersteunings-/onderwijsbehoeften.

Leerlingen met een leerprobleem zoals bijvoorbeeld dyslexie en dyscalculie

Bij VariO-Onderwijsgroep wordt gebruikt gemaakt van het Cito Volgsysteem voor het voortgezet onderwijs. De uitslag daarvan wordt onder andere gebruikt om het niveau en de voortgang van de leerlingen te meten. Wanneer blijkt dat het niveau op de Cito-0 toets of op de eindtoets van het primair onderwijs op bepaalde onderdelen erg laag is, kan een leerling in aanmerking komen voor een screening op dyslexie of dyscalculie, deze voorscreening wordt afgenomen door de zorgcoördinator of RH-coördinator van de afdeling. Voor wat betreft dyslexie zijn de onderdelen spelling en begrijpend lezen van belang. Voor dyscalculie wordt er naar de rekenonderdelen gekeken. Afhankelijk van de uitslag van de screening en van een aantal andere factoren, waaronder informatie van het primair onderwijs, de ouder(s)/verzorger(s), de mentor en de behaalde resultaten, kan worden overgegaan tot het indienen van een aanvraag voor een onderzoek bij het samenwerkingsverband Aandacht+. Overdrachtsgegevens van het primair onderwijs kunnen ook direct aanleiding geven tot screening. Screening kan ook plaatsvinden wanneer een leerling al in een hoger leerjaar zit. In dat geval kan het verzoek daartoe worden gedaan door de mentor bij de RH-coördinator. Hij is verantwoordelijk voor dit traject. Het traject wordt uitvoerig uiteengezet in het protocol Dyslexie.

Wanneer er sprake is van dyslexie of dyscalculie bespreekt de RH-coördinator met de leerling wat mogelijke faciliteiten zijn waar de leerling gebruik van kan maken, zoals extra tijd of het gebruik van een woordenboek tijdens het maken van toetsen. De leerling krijgt een dyslexie-/dyscalculiepas waarop deze faciliteiten vermeldt staan. Afhankelijk van de prestaties van de leerling kan extra ondersteuning plaatsvinden, dit wordt gedaan op basis van maatwerk. De RH-coördinator is

vraagbaak voor leerlingen, mentoren, vakdocenten en ouders voor wat betreft alle zaken rondom dyslexie en dyscalculie in het voortgezet onderwijs.

Langdurige zieke leerlingen

Voor zieke leerlingen is het belangrijk dat het onderwijs doorgaat. Leerlingen die langdurig niet of beperkt op school kunnen zijn, lopen meestal een leerachterstand op. Iedere leerling is anders, en iedere (chronische) ziekte is anders. Er zijn geen kant-en-klare oplossingen. Er is nauw contact tussen ouders en school voor de afstemming van zorg en onderwijs. Wanneer blijkt dat een leerling weer vaker naar school kan gaan zal de schoolgang worden opgebouwd. De leerling krijgt een programma op maat, een zogenaamd maatwerkprogramma. Er wordt een concreet plan opgesteld om de opgelopen leerachterstand weer in te halen. De leerling zal hierin door de school worden begeleid. De school zal indien nodig andere externen inschakelen, zoals bijvoorbeeld een consultant van OZL IJsselgroep (Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen).

Leerlingen met een diagnose zoals bijvoorbeeld AD(H)D, depressie of een stoornis in het autistisch spectrum

De mentor speelt een belangrijke rol in de signalering van problemen en begeleiding van leerlingen met een diagnose. Indien er een vermoeden is van kenmerken passend bij bijvoorbeeld ADHD, autismespectrumstoornis etc. is het mogelijk dat de leerling in overleg met de ouders doorverwezen wordt voor onderzoek naar Aandacht+ of een GGZ-instelling in de regio. Wanneer de begeleiding van de mentor niet toereikend is zal in overleg met de zorgcoördinator extra hulp/begeleiding worden ingezet. Op verschillende locaties van VariO-Onderwijsgroep is een zorglokaal aanwezig. In het zorglokaal kunnen leerlingen bijvoorbeeld hun huiswerk maken en kunnen hier ook op uiteenlopende gebieden worden begeleid. Op alle locaties is het mogelijk om individuele begeleiding te krijgen, afhankelijk van de hulpvraag wordt vervolgens in- of externe begeleiding ingezet. De begeleiding kan bestaan uit het ondersteunen van de executieve functies (bijvoorbeeld plannen en organiseren en timemanagement), LOB, presenteren, aanleren en toepassen van verschillende leerstrategieën of de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leerlingen met een lichamelijke beperking

Afhankelijk van de lichamelijke beperking zal worden bekeken welke eventuele aanpassingen nodig zijn. Hierbij kan gedacht worden aan aanpassingen in de school, in het lesprogramma, aanbod en/of materialen. Nauw contact tussen school en ouders is belangrijk om onderwijs en zorg goed op elkaar af te stemmen. Leerlingen met een zintuigelijke beperking kunnen een rugzak aanvragen bij cluster I (blind of slechtziend) of cluster II (doof, slechthorend of ernstig spraaktaalprobleem). Vanuit deze clusters kan ambulante begeleiding geboden worden. De ambulant begeleider ondersteunt de school in het tegemoetkomen aan de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling.

Meerbegaafde leerlingen

Achtplusklas

De achtplusklas op het Zuyderzee Lyceum is bedoeld als aanvulling op de mogelijkheden die in de eigen groep acht geboden worden waarmee in alle behoeften van de leerling op cognitief, sociaal en emotioneel gebied kan worden voorzien. Op de locaties Emmeloord en Lemmer wordt een achtplusklas aangeboden.

Er wordt in de achtplusklas leerstof aangeboden door een docent gespecialiseerd in hoogbegaafdheid en er wordt expertise van vakdocenten ingezet om opdrachten te geven die een brede interesse hebben, die creatief denken en die houden van filosoferen en projectmatig werken.

De achtplusklas is er voor leerlingen die behoefte hebben aan meer diepgang, snelheid en uitdaging in de lesstof. De leerlingen worden geconfronteerd met andere leerlingen met dezelfde cognitieve capaciteiten. Hierdoor kunnen de leerlingen zich spiegelen aan anderen en wordt er een stimulerende omgeving gecreëerd, waarin ze meer van zichzelf willen en durven laten zien en gestimuleerd worden om hun talent te ontwikkelen.

vwo+

Het vwo+ is ontwikkeld voor alle leerlingen die op het vwo zitten. Ons doel is om het aanwezige talent bij alle leerlingen te ontdekken en/of verder te ontwikkelen. Hierdoor blijven leerlingen gemotiveerd, gaan ze met plezier naar school, blijven ze zichzelf ontwikkelen en presteren leerlingen op het niveau dat bij hen past.

Binnen het vwo+ is bij de mentoren en vakdocenten veel kennis over meer- of hoogbegaafdheid. Wij vinden een goede relatie tussen de docent en leerlingen erg belangrijk. Leren is je iets eigen maken, het verleggen van je eigen grenzen in kennis en vaardigheid. Dat betekent dat je je onzekerheden aangaat en fouten mag maken om hiervan te leren. Onze docenten begeleiden de leerlingen in dit proces. Dit gebeurt op verschillende manieren, zoals het aanbieden van extra leerstof of verdiepende of verbredende opdrachten. Vanuit het expertisecentrum worden ouders en leerlingen individueel begeleidt, worden er voorlichtingsworkshops en lezingen georganiseerd over meer-, en hoogbegaafdheid.

Leren leren

Leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn hebben op de basisschool vaak niet of weinig hoeven leren en hebben hun executieve functies daardoor onvoldoende ontwikkeld. Op het Zuyderzee Lyceum kunnen de mentoren, vakdocenten en de leerlingbegeleider helpen bij het aanleren van deze belangrijke vaardigheden. Het onvoldoende beheersen van deze vaardigheden is een mogelijk risico op onderpresteren. Onderpresteren kan zich uiten in demotivatie, geen tot weinig zelfdiscipline en zodoende niet meer kunnen presteren op het verwachte niveau. Door onze manier van werken proberen we dit zoveel mogelijk te voorkomen. Indien dit toch aan de orde is dan zetten we extra expertise en begeleiding in, om leerlingen weer in hun kracht te zetten.

Signalering

In het eerste jaar wordt er bij alle leerlingen op het vwo de IST (Intelligentie Structuur Test)* afgenomen. Naast de afname van de IST nemen we ook de FES** (Fragenbogen zur Erfassung des Erkenntnisstrebens) af. De testen worden door de mentor zelf afgenomen op het Zuyderzee Lyceum. * De Intelligentie Structuur Test (IST). De test bestaat uit drie delen: intelligentie, geheugen en kennis, die elk ook weer in kleinere delen (subtests) zijn verdeeld. ** De Fragenbogen zur Erfassung des Erkenntnisstrebens (FES). Middels de FES zien we de bereidheid tot het leveren van cognitieve inspanningen, demotivatie om op een zelfstandige wijze kennis te vergaren en de competitieve instelling in kaart brengt. Het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (Radboud Universiteit Nijmegen) werkt de resultaten uit en geeft de mentor handreikingen en de mentor bespreekt de bevindingen met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). De resultaten van deze testen geven ons inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerlingen, zodat we daar zo goed mogelijk bij kunnen aansluiten. Voor de ouders en verzorgers is er een speciale ouderavond waarin de resultaten worden uitgelegd door een orthopedagoog van het CBO.

Leerwegondersteunend onderwijs Lwoo

Het leerwegondersteunend onderwijs is bedoeld voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben voor het behalen van hun vmbo-diploma.

Op het primair onderwijs kunnen leerlingen leerachterstanden oplopen op de volgende vier leergebieden:

- Begrijpend lezen
- Inzichtelijk rekenen
- Spelling
- Technisch lezen

Als een leerling achterstanden heeft op ten minste twee van de genoemde gebieden, waaronder in ieder geval begrijpend lezen en/of inzichtelijk rekenen, en het IQ van de leerling tussen 75 en 90 valt, is het mogelijk een aanvraag in te dienen voor lwoo.

Als het IQ van de leerling 91 of hoger is, moet er ook sprake zijn van aantoonbaar sociaal- emotionele problematiek om in aanmerking te komen voor lwoo.

Ouders melden, in samenwerking met het primair onderwijs, hun kind aan bij samenwerkingsverband Aandacht+, waarbij het primair onderwijs een onderwijskundig rapport aanlevert. Aandacht+ geeft op basis van de verzamelde info, eventueel samen met de uitkomst van de vroege toets een advies: leerweg met óf zonder lwoo.

Op het Zuyderzee Lyceum streven we binnen het lwoo, naast de algemeen in te zetten begeleiding zoals huiswerkbegeleiding, steunles of begeleiding op sociaal emotioneel gebied, naar:

- Kleine klassen
- Intensief mentoraat
- Beperkt aantal docenten voor de klas
- Afwisseling tussen praktijk en theorie
- Extra ondersteuning tijdens Nederlands en wiskunde

Caleido ISK

Leerlingen die onderwijs volgen bij Caleido krijgen, waar nodig, ondersteuning en (interculturele) zorg op maat. Er wordt interculturele zorg op locatie ingezet, zodat dit voor alle leerlingen toegankelijk is en ook zoveel mogelijk preventief ingezet kan worden. Deze gesprekken worden verzorgd door interculturele maatschappelijk werkers van stichting Re-Care en door een intercultureel opvoedcoach (die werkzaam is bij Caleido). De intercultureel opvoedcoach is er niet alleen voor de leerlingen, maar ook voor ouders.

Ook is er een orthopedagoog werkzaam bij Caleido.

Voor alle leerlingen wordt zo spoedig mogelijk een uitstroomperspectief vastgesteld. Om zo goed mogelijk in beeld te brengen wat de leerling nodig heeft om tot leren te komen, worden alle gegevens van de leerling in een OPP vastgelegd. In dit OPP worden onder andere de belemmerende en beschermende factoren voor de betreffende leerling beschreven, daarnaast is er ook ruimte voor het vaststellen van ontwikkeldoelen en het in kaart brengen van de voortgang in relatie tot het uitstroomperspectief.

De voortgang wordt besproken in de doorstroombespreking die om de 10 weken plaatsvindt. Tijdens de doorstroombespreking wordt ook bepaald of een leerling kan doorstromen naar een volgende klas. Dit is vier keer per schooljaar mogelijk. Daarnaast kan er ook besproken worden welke acties er voor een leerling zijn rondom zorg.

Tot slot hebben wordt er bij Caleido, in overleg met de leerplichtambtenaren, een andere handhaving van het verzuimprotocol gehanteerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over 18+

leerlingen. Zij tekenen een contract waarin zij aangeven zich te houden aan alle regels en afspraken rondom schoolgang. Als daar niet aan gehouden wordt kan schoolgang op Caleido niet volbracht worden. Dit contract is opgesteld om voor leerlingen van 18 jaar en ouder bespreekbaar te maken dat zij een kans hebben om naar school te gaan maar dat voor hen dezelfde regels gelden als voor alle andere jongeren op onze school

2.3 Deskundigheidsbevordering

Door middel van voorlichting en scholing door zowel intern als extern deskundigen wordt bijgedragen aan deskundigheidsbevordering van het personeel op het gebied van passend onderwijs. Vanuit samenwerkingsverband Aandacht+ worden er vijf deskundigheidsmiddagen per schooljaar ingepland voor lesgevend en ondersteunend personeel.

Ook zal de zorgcoördinator naar behoefte en wens expertise middagen organiseren op de locatie.

3. Zorgstructuur

VariO-Onderwijsgroep heeft een samenhangend systeem van leerlingenzorg. In dit hoofdstuk wordt omschreven hoe de zorgstructuur is georganiseerd.

3.1 Aanmelding en toelating

Het primair onderwijs geeft alle schoolverlaters vóór 1 maart een schriftelijk schooladvies. Onderzoek laat zien dat het schooladvies een betere voorspeller is van een passende onderwijspositie in het voortgezet onderwijs dan alleen de score op de eindtoets. Het schooladvies is gebaseerd op observaties en resultaten van meerdere jaren en geeft een breder beeld van de leerling. Wanneer de leerling op de eindtoets hoger scoort dan het advies, dan kan het primair onderwijs het schooladvies naar boven bijstellen.

Ouders melden het kind aan bij de school naar keuze. Met de invoering van de zorgplicht heeft de school vervolgens de taak om te kijken of zij de leerling de passende ondersteuning kunnen bieden. Als dit niet lukt wordt de leerling ingebracht in de Commissie van Toelaatbaarheid, waarin de collega-scholen vertegenwoordigd zijn. Indien ook door de collega-scholen niet de noodzakelijke ondersteuning kan worden geboden, doet de school de ouders een aanbod voor het voortgezet speciaal onderwijs.

3.2 Mentor

Het is belangrijk dat een leerling indien nodig snel en goed geholpen wordt. De mentor speelt hierbij een essentiële rol. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en ouder(s)/verzorger(s). De mentor signaleert problemen, of hoort van collega's en/of ouder(s)/verzorger(s) dat er sprake kan zijn van problematiek. Het kan bijvoorbeeld gaan om:

- Sociaal-emotionele problemen
- Sociaal-relatieve problemen
- Gedragsproblemen
- Concentratieproblemen
- Leerachterstanden
- Lees- en spellingsproblemen/dyslexie/dyscalculie
- Langdurig (chronisch) zieke leerlingen
- Leerlingen met een fysieke beperking

De mentor voert, indien nodig met de zorgcoördinator, gesprekken met de leerling en ouder(s)/verzorger(s), onderneemt naar aanleiding van de leerlingbespreking actie, voert dit samen met de betrokkenen (vakdocenten, onderwijsondersteunend personeel, onderwijsondersteuners) uit en evalueert de voortgang. Leerling informatie met betrekking tot begeleiding en zorg wordt geregistreerd in Magister. Dit is in het belang van een doorlopende zorglijn.

3.3 Zorgcoördinator

Als een probleem de deskundigheid en/of reguliere tijdsinvestering van de mentor overstijgt, wordt een leerling aangemeld bij de zorgcoördinator van de desbetreffende locatie. De zorgcoördinator initieert zorgactiviteiten en verwijst indien nodig door naar interne deskundigen, zoals een leerlingbegeleider, of externe instanties zoals het samenwerkingsverband Aandacht+. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de afstemming van de zorg door te communiceren met alle betrokkenen.

3.4 Leerlingbegeleider en RH-coördinator

De leerlingbegeleider ondersteunt de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte t.a.v. schoolse organisatie en aanpak en geeft begeleiding op gedrag en welbevinden. Deze begeleiding wordt zowel individueel als in groepjes aangeboden.

De RH-coördinator is verantwoordelijk voor de screening en begeleiding voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie. Tevens is hij een vraagbaak voor leerlingen, mentoren, vakdocenten en ouders voor wat betreft alle zaken rondom dyslexie en dyscalculie in het voortgezet onderwijs.

3.5 Taalarrangementen

Anderstalige leerlingen hebben bij wet recht op zes jaar extra tijd tijdens het maken van toetsen en hebben vaak nog lange tijd baat bij extra begeleiding. Het is mogelijk dat een leerling vanuit Caleido, in samenwerking met samenwerkingsverband Aandacht+, ambulante begeleiding (in de klas) krijgt. Dit noemen we een taalarrangement.

Als een anderstalige leerling vanuit het primair onderwijs wordt ingeschreven voor het reguliere voortgezet onderwijs, kan een verzoek worden ingediend voor een taalarrangement. De ambulante begeleider zal in samenwerking met Aandacht+ beoordelen of de leerling in aanmerking komt voor het taalarrangement. Een taalarrangement wordt vaak aangevraagd wanneer de school aangeeft dat de verwachtingen hoger zijn dan de huidige didactische scores van de leerling. Soms zijn er ook uitdagingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling als gevolg van trauma of het verlaten van het moederland. In deze gevallen kan de ambulante begeleider ook een rol spelen. Er wordt in overleg bepaald wat voor de leerling een geschikte oplossing of traject is. Het aanmelden van de leerling voor het taalarrangement gaat via samenwerkingsverband Aandacht+.

De volgende faciliteiten kunnen worden ingezet voor anderstalige leerlingen:

- Extra tijd bij een toets (25%)
- Mogelijkheden voor vrijstellingen voor de moderne vreemde talen (Duits en Frans)
- Het gebruik van een woordenboek bij toetsen en examens
- NT2-begeleiding

3.6 (Zorg)overleggen

Binnen de school vinden structureel overleggen plaats. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen interne overlegmomenten en externe overlegmomenten. Hieronder volgt een overzicht van de verschillende overleggen binnen VariO-Onderwijsgroep. Daaronder volgt een beschrijving van de inhoud van het overleg.

Interne overleggen	Frequentie
Intern zorgoverleg	Wekelijks
Overleg zorgcoördinator en locatie directeur	Wekelijks
Overkoepelend zorgoverleg	5x per jaar
Leerlingbespreking	Min. 3x per jaar

Externe overleggen	Frequentie
Zorg Advies Team	6x per jaar
Permanente Commissie Leerlingenzorg	5x PCL per jaar
Commissie van Toelaatbaarheid	6x PCL-T per jaar
Zorgplatform	4x per jaar

Overleg zorgcoördinator en locatie directeur:

Tijdens dit overleg worden individuele (zorg)leerlingen op de desbetreffende locatie besproken. Gespreksonderwerpen kunnen zijn; gedrag, groepsdynamiek, verzuim, schorsingen e.d.

Overkoepelend zorgoverleg:

In dit overleg wordt de organisatie van de zorg binnen VariO besproken en is ruimte voor intervisie. Bij dit overleg zijn de zorgcoördinatoren van alle locaties aanwezig.

Leerlingbespreking:

Tijdens dit overleg zit het docententeam bij elkaar en worden de leerlingen besproken. De mentor onderneemt, indien nodig, naar aanleiding van de leerlingbespreking actie, voert dit samen met de betrokkenen uit en monitort en evalueert de voortgang.

Zorg Advies Team:

Het Zorg Advies Team (ZAT) is een multidisciplinair overleg. In het ZAT werken professionals uit het onderwijs, welzijnswerk, jeugdzorg, gezondheidszorg, leerplichtambtenaar en veiligheid structureel samen om jeugdigen met emotionele, gedrags-, ontwikkelings- en/of schoolleerproblemen en hun gezinnen en scholen te ondersteunen. In het ZAT wordt besproken welke hulp of doorverwijzing eventueel nodig is.

Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL):

De Permanente Commissie Leerlingenzorg houdt zich bezig met het afgeven van een beschikking voor lwoo, het tijdelijk plaatsnemen in de trajectklas, toelating tot praktijkonderwijs (pro) en toelating binnen VariO vanuit het speciaal onderwijs.

Commissie van Toelaatbaarheid (PCL-T):

De Commissie van Toelaatbaarheid beslist over de toeleiding naar zware ondersteuning, wanneer huidig onderwijstype niet (meer) passend is kan gedacht worden aan plaatsing naar het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs. Hiervoor zal dan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden afgegeven.

Zorgplatform:

Overleg tussen de zorgcoördinatoren van de verschillende scholen binnen de gemeente van het samenwerkingsverband met de directeur van Aandacht +. Op het zorgplatform worden procedures, wet- en regelgeving besproken en wordt expertise gedeeld.

3.7 Zorgaanbod

Interne expertise

Op de verschillende locaties zijn er verschillende deskundigen aanwezig die ingezet kunnen worden. Zo heeft elke locatie een eigen zorgcoördinator voor problemen die de deskundigheid van mentoren overstijgen. De zorgcoördinator initieert zorgactiviteiten en verwijst indien nodig door naar een deskundige binnen de eigen organisatie of naar externe instanties of overleggen. Bij interne deskundigen valt bijvoorbeeld te denken aan een leerlingbegeleider, RH-coördinator, pluscoach, decaan of vertrouwenspersoon.

Op de websites van de verschillende locaties is de specifieke informatie per locatie te vinden.

Externe expertise

Wanneer problemen van leerlingen van zodanige aard zijn dat adequate ondersteuning niet binnen de interne zorgstructuur kan worden geboden, is doorverwijzing mogelijk. Het kan bijvoorbeeld gaan om ernstige gedragsproblemen, criminaliteit, drugsproblematiek of problemen in de gezinssituatie.

VariO-Onderwijsgroep maakt gebruik van de volgende externe ondersteuningsmogelijkheden:

- Jeugdarts GGD
- Tactus verslavingszorg, Verslavingszorg Noord Nederland (VNN)
- School Maatschappelijk Werk (SMW)
- Re-care: voor intercultureel werk, zorg en re-integratie
- Leerplichtambtenaar
- Sociale wijkteams
- Jeugdagent
- Samen Veilig (Save) en Veilig Thuis
- Jongerenwerk/welzijnsorganisaties
- ZieZOn/OZL: consulent voor langdurig zieke leerlingen
- Ambulant begeleiders: kijkt wat nodig is en wat leerling en school verder helpt. De ondersteuning kan bestaan uit individuele begeleiding van de leerling, voorlichting en ondersteuning op school aan docenten.
- Triade Vitree: Als kinderen, jongeren en ouders problemen thuis ervaren, is hulp bij het gezin thuis de eerste keuze. Triade Vitree heeft verschillende hulpvormen en -methodes.

Aandacht+ is het samenwerkingsverband in onze regio, waar VariO-Onderwijsgroep onder valt. Zij bieden de scholen het volgende:

- Orthopedagoog: een orthopedagoog van Aandacht+ kan onderzoek doen naar sociaal-emotionele problematiek en leerproblemen. De orthopedagoog heeft een adviserende functie.
- Leerlingbegeleider: de leerlingbegeleider van Aandacht+ begeleidt leerlingen die ondanks de basisondersteuning vanuit school zich niet staande kunnen houden op school. Dit kan betrekking hebben op het gebied van gedragsproblemen, sociaal-emotionele problemen, of bijvoorbeeld leerproblemen.
- Rebound: Inside out door middel van een “time-out” wordt de afstand tussen leerling en school vergroot met als doel het herstellen van het contact, terwijl het onderwijs doorgaat. Door leerlingen te plaatsen in de Rebound-klas wordt vroegtijdig schooluitval tegengegaan. Er vindt tijdelijke opvang plaats voor leerlingen met gedragsproblemen voor wie de zorg van de school niet langer toereikend is. Binnen de Rebound-klas volgen de leerlingen een programma dat gericht is op het veranderen van het gedrag. Het doel is om leerlingen in een periode van 13 weken weer helemaal terug te laten stromen naar de school van herkomst.
- Psychomotorische Training: psychomotorische training is een vorm van psychologische hulpverlening gericht op gedragsverandering en het vergroten van zelfinzicht. Door middel van het gericht aanbieden van spel- en bewegingssituaties, ontspanningsoefeningen en het voeren van korte gesprekjes wordt de leerling binnen een veilige sfeer uitgenodigd om te spelen, te bewegen en zich verder te ontwikkelen. Nieuwe positieve en/of correctieve ervaringen stimuleren de verdere ontplooiing van de leerling. Er wordt dus niet alleen gesproken over de problemen maar er wordt vooral gedaan. Nieuw en adequater gedrag wordt aangeleerd.
- Faalangstreductietraining: deze training is gericht op het verminderen van faalangst.
- Examenvreestraining: deze training is gericht op het verminderen van examenvrees.

3.8 Toeleiding zwaardere ondersteuning

Wanneer zowel het interne als externe zorgaanbod niet toereikend blijkt te zijn is verwijzing naar het speciaal onderwijs mogelijk. In het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de toeleiding van leerlingen die in aanmerking komen voor de zogenaamde zwaardere ondersteuning.

Over de toeleiding naar zwaardere ondersteuning (waaronder plaatsing in het speciaal onderwijs) beslist de Commissie van Toelaatbaarheid (PCL-T). De werkwijze, procedures, besluitvorming en samenstelling van de Commissie van Toelaatbaarheid zijn terug te vinden op de website van Aandacht+ (www.aandachtplus.nl).

4. Procedures

VariO-Onderwijsgroep hanteert vaste procedures die waarborgen dat zorgleerlingen tijdig en adequaat hulp krijgen. In dit hoofdstuk worden de procedures nader toegelicht.

4.1 Screening en diagnostiek

VariO-Onderwijsgroep maakt systematisch gebruik van de volgende aangeleverde informatie:

- Aanmeldingsformulier + addendum
- DLE-gegevens, CITO-resultaten
- Rapportages van externe instanties
- Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)
- Overige informatie

Het verkregen informatiemateriaal wordt ingevoerd in het leerlingvolgsysteem Magister. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van screeningsinstrumenten. Dit zijn instrumenten die standaard op een bepaald moment voor alle leerlingen gebruikt worden, zoals de CITO-volgsystemen voor het voortgezet onderwijs.

Gebied	Middel	Leerjaar/periode	Procedure informatieoverdracht
Sociaal-emotionele problemen Schoolwelbevinden Faalangst	Met en is Weten	Alle leerjaren indien nodig	Intern: uitslag naar de mentor Leerling: mentor(spreek)uur Ouders: via leerling en ouderspreekavond
Lees-, spelling- en rekenproblemen	Cito Toets 0 t/m 3	Klas 1 (2x), klas 2 en klas 3	Intern: Magister Ouders: krijgen de uitslag schriftelijk toegestuurd
	Screeningsinstrumenten vastgesteld in overleg met samenwerkingsverband Aandacht+ (dyscalculie: ABC, SVT) (dyslexie: Brus, Klepel, Stilleestoets, Dictee)	Voor hen die in aanmerking komen	Intern: Magister Ouders: worden telefonisch of schriftelijk geïnformeerd
Meerbegaafde leerlingen	<i>IntelligenzStrukturTest</i> (CBO-test) FES	Klas 1 vwo	Intern: uitslag naar de mentor Leerling: mentor(spreek)uur Ouders: mentorspreekavond
GGD-screening	GGD-vragenlijst	Klas 1 tot 4 (afhankelijk van niveau in welk leerjaar wordt afgenomen)	Ouders: via GGD School: eventueel via overleg
IQ non-verbaal	SON	Alle leerjaren indien nodig op Caleido	Intern: Magister Vervolgondersteuning: verwijzing pro

Op basis van de uitkomsten wordt bekeken of (extra) begeleiding en/of nader onderzoek gewenst is. Aanmelding voor vervolgonderzoek gebeurt in overleg met ouder(s)/verzorger(s).

4.2 Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP)

Het OPP is een middel om vast te stellen welke behoeften een leerling heeft en om de interventies te beschrijven die worden toegepast om ervoor te zorgen dat de schoolloopbaan succesvol verloopt. Er dient een OPP opgesteld te worden voor leerlingen die ondersteuning ontvangen wat buiten de basisondersteuning valt. De basisondersteuning van Vario-Onderwijsgroep is in het ondersteuningsplan van samenwerkingsverband Aandacht+ beschreven.

In een ontwikkelingsperspectief plan staat in ieder geval:

- Instroomprofiel
- Factoren van invloed
- Uitstroombestemming
- Ondersteuning

Het opstellen van het OPP gebeurt in samenspraak met de leerling, ouders en de mentor. Het OPP wordt opgesteld voor één schooljaar en wordt twee keer per jaar geëvalueerd, in januari/februari vindt er een tussenevaluatie plaats en in juni/juli een eindevaluatie. Het OPP wordt vaak opgesteld door de leerlingbegeleider en/of coach/mentor.

4.3 Verwijzing

Voor enkelvoudige problemen kan een mentor ondersteuning inschakelen van interne deskundigen zoals beschreven in paragraaf 3.6. Wanneer problemen van leerlingen van zodanige aard zijn dat adequate ondersteuning niet meer binnen de interne zorgstructuur kan worden geboden, is doorverwijzing naar externen noodzakelijk (zie paragraaf 3.6). Het inschakelen van interne en externe deskundigen verloopt via de zorgcoördinator.

4.4 Leerlinggegevens

Het opslaan van leerlinggegevens is van belang voor de afstemming van de zorg. De zorgcoördinator, mentoren, docenten en overige betrokkenen kunnen zo zicht krijgen op de problematiek en de geboden ondersteuning. Analyses van de leerling populatie worden gebruikt om het aanbod af te stemmen op onze populatie en zo beredeneerde keuzes te maken op het gebied van de leerlingenzorg.

De leerlinggegevens worden bijgehouden in de volgende dossiers:

- *Leerlingdossier*

Er zijn formele regels met betrekking tot wat er moet worden bijgehouden in het leerlingdossier. Het betreft:

- Aanmeldingsformulier
- Burgerservicenummer, geslachtsnaam, voorletters, geboortedatum en geslacht (Inschrijvingsbewijs vorige school en een kopie ID)
- DLE-gegevens, CITO-resultaten/FPW/IEP

- *Magister (Digitaal Leerlingvolgsysteem)*

In het leerlingvolgsysteem van Magister worden verschillende gegevens opgeslagen. Denk aan testresultaten, observatiegegevens, logboek, verslagen van het ZAT, screenings-resultaten, onderzoeksverslagen, begeleidingsplannen, gespreksverslagen (contacten met ouders) en verzuim van leerlingen.

Bij de overgang naar een volgende klas, afdeling of schooltype worden zorggegevens van leerlingen door de betrokkenen warm overgedragen.

4.5 Communicatie

Met het oog op de afstemming van zorg is communicatie en terugkoppeling essentieel. Dit gebeurt als volgt:

- *Terugkoppeling leerlingbespreking*
Tijdens de leerlingbespreking worden de gemaakte afspraken over zorgleerlingen schriftelijk vastgelegd. De mentor zorgt ervoor dat de informatie wordt vastgelegd in Magister. Afspraken uit het ZAT wordt door de zorgcoördinator geregistreerd en teruggekoppeld in Magister. De mentor informeert de vakdocenten en ouder(s)/verzorger(s).
- *Communicatie interne en externe deskundigen*
De communicatie met externe deskundigen loopt via de zorgcoördinator. De mentor wordt hiervan door de zorgcoördinator op de hoogte gesteld.
- *Communicatie leerlingen en ouder(s)/verzorger(s)*
De mentor, leerlingbegeleider en zorgcoördinator onderhouden contact met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) middels fysieke gesprekken, telefonisch en mailcontact.
- *Communicatie basisonderwijs*
Middels de warme overdracht en het overstapportfolio worden mentoren door het primair onderwijs geïnformeerd over leerlingen met extra zorgbehoeften. Indien nodig kan de zorgcoördinator in overleg met de afdelingsleider aanvullende informatie opvragen bij het primair onderwijs. Tijdens een terugkoppelingsbijeenkomst in de loop van leerjaar 1 wordt het primair onderwijs geïnformeerd over de resultaten en het welbevinden van de (zorg)leerlingen.
- *Communicatie met vervolgonderwijs*
Het contact met het vervolgonderwijs wordt onderhouden door de decanen.

